

ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA RADY ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU HISTÓRIA a UČITEĽSTVO HISTÓRIE

Termín: 12.5.2026 o 15.00 v miestnosti Š407

Prítomní : prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.; doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.; doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.; prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.; Bc. Marián Okres (zástupca študentov), Mgr. Zuzana Petrášová (zástupca zamestnávateľa – učiteľské programy), Mgr. Juraj Kucharík (zástupca zamestnávateľa - história)

Pozvaní: Mgr. Jakub Palko, PhD. (tajomník Katedry slovenských dejín); doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD. (študijná poradkyňa Katedry všeobecných dejín)

Nepřítomní: prof. Martin Homza, Dr. (dovolenka)

Program:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Schválenie “externých” oponentov pre obhajoby záverečných prác na KSD v júnových termínoch 2026.
3. Návrh na úpravu študijných plánov na AR 2026/27
4. Schválenie nových školiteľov záverečných prác pre AR 2026/27
5. Rôzne
6. Záver zasadnutia

ad 2) Návrh “externých” oponentov pre obhajoby záverečných prác v júnových termínoch 2026 na KSD.

- Mgr. Diana Duchoňová, PhD., HÚ SAV, v. v. i. pre diplomovú prácu Laura LANDOVÁ. *Hospodárska každodennosť na Michalovskom panstve v 18. storočí.*
- PhDr. Mgr. Gabriel Peter Hunčaga OP, PhD., Katedra biblických vied, Teologická fakulta Trnavskej univerzity pre diplomovú prácu Michal ĽAPÁK. *Obráz panovníkov stredoeurópskeho priestoru v 13. storočí v kronike Liber certarum historiarum*

- PhDr. Eva Kowalská, DrSc., Historický ústav SAV, v. v. i. pre diplomovú prácu Eva RUTŠEKOVÁ. *V mene verejného blaha: habsburská vláda a štátna správa v konfrontácii so zemetrasením v Komárne v roku 1763.*

NAVHOVANÉ UZNESENIE:

Rada študijného programu schvaľuje „externých oponentov pre obhajoby ZP na KSD.

ČÍSELNÝ VÝSLEDOK HLASOVANIA K NAVRHOVANÉMU UZNESENIU:

7/0

Uznesenie bolo prijaté.

ad 3) Na výzvu HZO R. Holec sa členovia rady zaoberali s Návrhom na úpravu študijných plánov na AR 2026/27.

Názov študijného programu: **História**

Stupeň štúdia: **I. stupeň**

Opis navrhovaných zmien

a) Úprava podmienok absolvovania povinných predmetov v št. programe boHI

Slovenské dejiny 5 (1848 – 1918)

Európa v rokoch 1789 – 1871

Svet v rokoch 1871 - 1939

b) Doplnenie povinne voliteľných predmetov pre študijný program boHI

HS: Kľúčové udalosti a osobnosti v dejinách monarchie a Slovenska (1848-1918)

HS: Stredoveký Rím

HS: Križiacke výpravy na periférii európskeho Západu

Zdôvodnenie navrhovaných zmien:

ad a)

Pri povinných predmetoch na bc. stupni jednodoborového štúdia histórie (boHI) **Slovenské dejiny 5 (1848 – 1918)** a **Európa v rokoch 1789 – 1871** vyučujúci navrhujú prechod z ústnej formy skúšania na formu písomnú (testovú). Na rozdiel od ústnej odpovede, ktorá je z časových a organizačných dôvodov často limitovaná na parciálny výber učiva, písomnú skúšku možno vnímať ako lepší nástroj na posúdenie nadobudnutých vedomostí a zručností u študentov a zároveň garantuje študentom identické podmienky v rámci hodnotiaceho procesu.

Pri povinnom predmete **Svet v rokoch 1871 – 1939** sa vyučujúci rozhodol nahradiť ústnu skúšku formou kombinovaného hodnotenia: aktívna účasť na hodinách (30%), referát o konkrétnej publikácii v priebehu semestra (50%) a záverečné kolokvium (20%). Zmenu spôsobu hodnotenia zdôvodnil: Pre aktívnejšiu účasť na hodinách a plnohodnotnejšie oboznámenie sa s najnovšou literatúrou k dejinám predmetného obdobia je nevyhnutné zapojiť študentstvo histórie do monitorovania, pochopenia a osvojenia si rôznych historiografických a metodologických prístupov k politickým, sociálnym a kultúrnym dejinám modernity na prelome 19. a 20. storočia. Za týmto účelom je nevyhnutné prispôbiť aj formu a intenzitu práce s literatúrou.

ad b)

KSD predkladá na schválenie jeden re-aktivovaný predmet pre bakalársky študijný program história boHI, I. stupeň: **HS: Kľúčové udalosti a osobnosti v dejinách monarchie a Slovenska (1848-1918)**. Zaradený má byť do PV bloku Historické semináre zo slovenských dejín. Motiváciou je rozšírenie ponuky povinne voliteľných predmetov z novších dejín, predovšetkým z 19. storočia.

KVD sa rozhodla pre študentov bakalárskeho stupňa (boHI) rozšíriť ponuku o dva semináre: **HS: Stredoveký Rím** a **HS: Križiacke výpravy na periférii európskeho Západu** s cieľom ponúknuť študentom možnosť prehĺbiť ich vedomosti v problematike, ktorej predtým nebola venovaná väčšia pozornosť. Oba predmety budú zaradené do PV bloku Historické semináre zo všeobecných dejín.

Názov študijného programu: **História**

Stupeň štúdia: **II. stupeň**

Opis navrhovaných zmien

c) Nové povinne voliteľné predmety pre študijný program moHI

HS: Kolektívne identity, stereotypy a historická pamäť v dlhom 19. storočí

ŠK: Dynastie, panovníci a národy v procese spoločenskej modernizácie

Dejiny politického myslenia v dlhom 19. storočí

Historické pramene dlhého 19. storočia

Úvod do štúdia dejín dlhého 19. storočia

História v praxi 2

Maďarčina pre študentov historických vied 1 -2

Nemčina pre začiatočníkov 1 – 2

Nemčina pre pokročilých 1 – 2

HS: Európa v 19. storočí: náboženstvo a spoločnosť

HS: Európa v 19. storočí: od tradičnej výroby k industrializácii

ŠK: Moderný stredovek

ŠK: Úvod do dejín moslimského štátu a práva

d) Úprava informačného listu povinne voliteľného predmetu v št. programe moHI

Dejiny politického myslenia

Zdôvodnenie navrhovaných zmien:

ad c)

Katedra slovenských dejín predkladá na schválenie nové predmety pre magisterský študijný program história moHI, II. stupeň. Tieto predmety sú určené pre modul Novšie dejiny, konkrétne pre nasledujúce bloky v študijnom pláne:

Pre blok Historické semináre **HS: Kolektívne identity, stereotypy a historická pamäť v dlhom 19. storočí**

Pre blok Špeciálne kurzy: **ŠK: Dynastie, panovníci a národy v procese spoločenskej modernizácie**

Pre blok Dejiny politického myslenia **Dejiny politického myslenia v dlhom 19. storočí**

Pre blok Analýza prameňov: **Historické pramene dlhého 19. storočia**

Pre blok Úvod do štúdia: **Úvod do štúdia dejín dlhého 19. storočia.**

Pre blok Práca historika presunúť z výberových predmetov kurz **História v praxi 2.**

Dôvodom predloženia týchto nových povinne voliteľných predmetov je poddimenzovaná ponuka predmetov pre modul Novšie dejiny v programe moHI, čo je stav, ktorý je opakované, aj predmetom študentskej ankety. Tento racionalizačný krok reflektuje na potreby študentov, sleduje rozšírenie ponuky predmetov a podporuje možnosť väčšieho výberu podľa preferencií samotných študentov v kontexte odbornej špecializácie ich magisterského štúdia v module Novšie dejiny.

Do bloku PV predmetov (Práca historika) bol zaradený v AR 2025/26 už predmet História v praxi 1 s cieľom rozšírenia implementácie prvkov praktickej výučby do štúdia histórie a prehĺbenia kontaktu s neakademickým prostredím. Pre podporu týchto zámerov navrhujeme presunúť predmet História v praxi 2 z pôvodne výberových predmetov do rovnakého bloku PV predmetov (Práca historika), aby študenti mali možnosť väčšieho výberu spomedzi predmetov v danom bloku a zámer podpory spolupráce s ďalšími odborníkmi s expertízou v oblasti pamäťového vzdelávania a práce v pamäťových a fondových inštitúciách bol takto cizelovaný.

Dôvodom predloženia nových povinne voliteľných predmetov (Maďarčina pre študentov historických vied 1 -2, Nemčina pre začiatočníkov 1 – 2, Nemčina pre pokročilých 1 – 2) je rozšírenie ponuky predmetov pre modul Novšie dejiny v programe moHI v bloku jazyk prameňov. To umožní skvalitniť jazykové kompetencie študentov. Doteraz bola v bloku Jazyk prameňov len Angličtina pre študentov historických vied 1-2. Rozšírenie ponuky zabezpečí študentom možnosť vlastného výberu cudzieho jazyka zo strany študentov. Predmety Nemčina pre začiatočníkov 1-2 a Nemčina pre pokročilých 1-2 boli doteraz ponúkané v rámci výberových predmetov, ich presunom do povinne voliteľných predmetov sledujeme posilnenie jazykového vzdelávania našich študentov.

Katedra všeobecných dejín reaguje na opakované pripomienky zo strany študentov o poddimenzovanej ponuku povinne voliteľných predmetov v module Novšie dejiny. Príchod novej pracovníčky umožnil do ponuky predmetov v tomto module zaradiť dva nové predmety **HS: Európa v 19. storočí:**

náboženstvo a spoločnosť (ZS) a HS: Európa v 19. storočí: od tradičnej výroby k industrializácii (LS). Do modulu Novšie dejiny bude zaradený povinne voliteľný predmet **ŠK Úvod do dejín moslimského štátu a práva.** Vzhľadom na obsahové zameranie predmetu, ktorý chronologicky presahuje staršie dejiny a zaoberá sa štáto-právnym vývojom islamských krajín od vzniku islamu až po súčasnosť s dôrazom na hlavne špecifiká islamského náboženstva, je tento predmet vhodným rozšírením ponuky aj pre študentov novšieho modulu. Umožní im lepšie pochopenie základných odlišností medzi európskym a islamským spoločensko-náboženským a štátoprávnym systémom, ktoré aktuálne rezonujú vo svete.

V rámci staršieho modulu na mgr. stupni sa katedra rozhodla ponúknuť povinne voliteľný predmet **ŠK Moderný stredovek**, v ktorom sa chce vyučujúci doc. Mgr. D. Zupka, PhD. zamerať predovšetkým na najaktuálnejšie trendy, metodologické prístupy a výskumné otázky v súčasnej medievistike.

ad d)

Aktualizácia informačného listu povinne voliteľného predmetu **Dejiny politického myslenia** bola vypracovaná so zámerom skvalitniť výučbu a efektívnejšie rozvíjať kľúčové odborné spôsobilosti študentov. Navrhovaná úprava formy záverečného hodnotenia reflektuje snahu o posilnenie vybraných odborných kompetencií študentov. Zatiaľ čo priebežné hodnotenie za aktívnu prácu na hodinách zostáva zachované, pôvodné záverečné kolokvium je nahradené odbornou prezentáciou. Táto forma hodnotenia umožňuje hlbšie preverenie schopnosti študenta samostatne spracovať konkrétnu problematiku, kriticky analyzovať zdroje a logicky a zrozumiteľne získané poznatky štruktúrovať do uceleného odborného prejavu. Zmena zároveň podporuje rozvoj prezentačných a komunikačných zručností u študentov. V nadväznosti na túto zmenu bola upravená aj osnova predmetu, do ktorej boli zaradené bloky pre prezentácie študentov sa aktualizovala sa aj odporúčaná literatúra.

Na vedomie RŠP:

Aj napriek tomu, že sa v študijnom programe Učiteľstvo histórie v kombináciách momentálne nerobia žiadne zmeny, katedra všeobecných dejín sa rozhodla pre študentov bc. stupňa ponúknuť výberový predmet **Úvod do učiteľstva dejepisu.**

Cieľom zaradenie tohto predmetu do ponuky pre študentov učiteľských kombinácií je uviesť ich do profesijnej identity učiteľa, do štruktúry kurikula, základných princípov vyučovania dejepisu a do práce s historickým myslením ešte pred absolvovaním predmetovej didaktiky a prvej pedagogickej praxe

Do ponuky výberových predmetov pre študentov všetkých troch stupňov štúdia je v tomto AR zaradený aj predmet **Výučba a výskum o menšinách: Podpora inklúzie, akceptácia rozmanitosti a rozvíjanie empatie**. Je súčasťou nadnárodného projektu EUMUS – European Minorities in Urban Spaces: Mutual Recognition, Social Inclusion and Sense of Belonging, funded by the Erasmus+ Programme under Cooperative Partnerships (2024-1-CZ01-KA220-HED-000256814), ktorého cieľom je posilniť prepojenie medzi výskumom, výučbou a spoločenským vplyvom v súlade s prioritami programu Erasmus+ v oblasti inklúzie, diverzity a inovatívneho vzdelávania. Kurz bude prebiehať online a budú na ňom participovať aj zahraniční lektori.

KVD pre budúci AR zaradila do ponuky predmetov v anglickom jazyku v rámci Programu Erasmus+ nový predmet **The Public Sphere and Civil Society in the 19th Century/Verejný priestor a občianska spoločnosť v 19. storočí**. Tento predmet bude zaradený aj medzi výberové predmety na bakalárskom stupni oboch študijných programov (boHI a buHI).

Zoznam príloh: Informačné listy P a PV predmetov :

Slovenské dejiny 5 (1848 – 1918)

Európa v rokoch 1789 – 1871

Svet v rokoch 1871 – 1939

HS: Kľúčové udalosti a osobnosti v dejinách monarchie a Slovenska (1848-1918)

HS: Stredoveký Rím

HS: Križiacke výpravy na periférii európskeho Západu

HS: Kolektívne identity, stereotypy a historická pamäť v dlhom 19. storočí

ŠK: Dynastie, panovníci a národy v procese spoločenskej modernizácie

Dejiny politického myslenia v dlhom 19. storočí

Historické pramene dlhého 19. storočia

Úvod do štúdia dejín dlhého 19. storočia

História v praxi 2

Maďarčina pre študentov historických vied 1 -2

Nemčina pre začiatočníkov 1 – 2

Nemčina pre pokročilých 1 – 2

HS: Európa v 19. storočí: náboženstvo a spoločnosť

HS: Európa v 19. storočí: od tradičnej výroby k industrializácii

ŠK: Moderný stredovek

ŠK: Úvod do dejín moslimského štátu a práva

Dejiny politického myslenia

V diskusii sa HZO prof. Holec pozitívne vyjadril k rozšíreniu ponuky povinne voliteľných predmetov najmä v novšom module mgr. štúdia História. Ďalej sa členovia RŠP vyjadrili aj k navrhovaným zmenám v spôsobe hodnotenia povinných predmetov bc. štúdia História. Oba spôsoby skúšania – písomná i ústna forma – majú svoje klady a zápory. K spôsobu hodnotenia zaujali stanovisko aj obaja zástupcovia zamestnávateľov, pričom Z. Petrášová sa podelila so svojimi skúsenosťami z nižšieho stupňa vzdelávania, kde momentálne prevláda písomná forma hodnotenia, ktorá síce poskytuje istú formu objektívnosti, ale neumožní dostatočne precvičiť komunikačné schopnosti skúšaných. V podobnom duchu sa vyjadril aj druhý zástupca zamestnávateľov J. Kucharík, podľa ktorého schopnosť formulovať vlastné názory a vyjadrovať sa na odbornej úrovni by mala byť súčasťou procesu vzdelávania.

Návrh úpravy študijného programu História I. a II. stupeň prerokovala a schválila rada študijného programu na svojom zasadnutí dňa 12.5.2026 v zložení: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.; doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.; doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.; prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.; Bc. Marián Okres, Mgr. Zuzana Petrášová, Mgr. Juraj Kucharík.

Hlasovania o návrhu úpravy študijného programu sa zúčastnilo 7 členov rady, z nich 7 hlasovalo za predložený návrh, 0 hlasovalo proti a 0 sa zdržalo hlasovania. Z výsledkov hlasovania vyplýva, že rada študijného programu predložený návrh úpravy študijného programu schválila. Rada študijného programu poveruje garanta študijného programu prof. PhDr. Romana Holec, DrSc., aby návrh predložil Akreditačnej rade Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

ad 4) Schválenie vedúcich záverečných prác pre I. a II. stupeň študijného programu História - jednodborové, Učiteľstvo histórie (v kombináciách), (boHI, buHI, moHI, muHI):

Mgr. Rastislav Molda, PhD.

Mgr. Katarína Bohová, PhD.

Mgr. Zuzana Kudzbelová, PhD.

NAVHOVANÉ UZNESENIE:

Po preštudovaní predložených VUPCH Rada študijného programu schvaľuje navrhovaných školiteľov záverečných prác pre oba stupne študijného programu História a Učiteľstvo histórie (v kombináciách)

ČÍSELNÝ VÝSLEDOK HLASOVANIA K NAVRHOVANÉMU UZNESENIU:

7/0

Uznesenie bolo prijaté.

ad 5) Rôzne

Na základe informácií dostupných vo VUPCH dr. Zuzany Kudzbelovej, podľa ktorých absolvovala dva kurzy zamerané na programovací jazyk Python, ktorý sa čoraz viac stáva dominantným jazykom v oblasti Digital Humanities, zástupca študentov Marián Okres navrhol využiť tieto poznatky pre vytvorenie samostatného kurzu pre študentov zameraného na programovací jazyk Python a jeho využitie v humanitných vedách. Predmet by bol vhodný pre PV blok Práca historika na mgr. stupni št. programu História. Tento návrh vychádza aj z osobných skúseností M. Okresa, keď sa v rámci Erasmus+ semestrálnej mobility na University of Göttingen snažil prihlásiť na kurzy študijného odboru Digital Humanities, ktoré však bolo podmienené absolvovaním predmetov zameraných buď na programovací jazyk Python, alebo na dátovú vedu. Splnenie takejto požiadavky je v súčasnosti veľmi náročné vzhľadom na obmedzený počet predmetov zameraných na Digital Humanities v rámci aktuálne platného študijného programu História.

Univerzita Komenského
v Bratislave
Filozofická fakulta

Gondova 2
811 02 Bratislava

Rada študijného programu

História – I. a II. stupeň

Učiteľstvo histórie v kombináciách
– I. a II. stupeň

ad 6) Predseda RŠP R. Holec sa poďakoval členom RŠP a pozvaným hosťom za účasť a zasadnutie ukončil.

Zapísala: D. Hrnčiarová

prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.
HZO št. programu

www.uniba.sk